

Шатарський А. Я.
*аспірант кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний університет*

ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРОЄКТНИХ РІШЕНЬ ЯК ВЕКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУР

В сучасних трансформаційних умовах доведено, що застосування проектного підходу до забезпечення економічної безпеки підприємств мережеских структур дозволяє нівелювати фактори неефективних витрати часу й дефіциту ресурсів за рахунок концентрації зусиль на пріоритетних цілях і завданнях, пов'язаних з нейтралізацією найбільш істотних загроз економічної безпеки. На даний період часу конкретні інструменти проектного управління при інтегруванні їх у систему управління економічної безпеки підприємств мережеских структур вимагають адаптації й доопрацювання. Слід відзначити, що одним із ключових аспектів, що забезпечують безперервне безперебійне функціонування всіх внутрішньомережеских процесів є її економічна безпека [1].

У своїх наукових працях І. І. Мазур визначає проєкт як зміну системи. На думку вченого-економіста будь-який проєкт являє собою деяке завдання, що має вихідні дані, необхідні результати й мети, що обумовлюють спосіб її розв'язку. Згідно з даним підходом, проєкт економічна безпека – це переклад економічної системи, що характеризується фактичними показниками економічної безпеки в стан із цільовими показниками, з урахуванням досягнення яких формується відповідний план заходів.

Враховуючи складність і багатогранність поняття, сутності й структури економічної безпеки, необхідно враховувати значну кількість як економічних, так і нормативно-правових особливостей діяльності конкретної організації. У зв'язку із цим слід звернути увагу й на підхід запропонований Бондарчук Ю. та Марущак А., що розглядали проєкт як сукупність планових документів. Згідно з даним трактуванням, проєкт – це сукупність документів, що містять принципове або остаточне рішення, що дає повне розуміння про об'єкт і наступні дані для розробки документації. Таким чином, економічна безпека як проєкт визначається як сукупність управлінських рішень організаційно-економічного характеру, що регулюють процес діяльності організації в умовах впливу різного роду загроз у відповідній нормативно-правовій формі [2, с. 40].

Таким чином, економічна безпека підприємств мережеских структур являє собою сукупність заходів спрямованих на забезпечення економічних інтересів

мережевої системи за допомогою підвищення показників загроз в умовах обмежених фінансових і тимчасових ресурсів.

На сьогоднішній день поєднання двох підходів – проектного й процесного – застосовується досить ефективно. У теж час для впровадження й застосування даної методики потрібна розробка відповідного корпоративного стандарту для уніфікації процедур управління та векторів розвитку застосування процесного або проектного підходів залежно від проведених заходів.

На основі проведених досліджень встановлено, що поєднання процесної і проектної діяльності підприємств мережевих структур включає наступні алгоритми: 1. Розробка структури операційної діяльності підприємств мережевих структур. На даному етапі керівниками проекту проводиться формальний опис організаційно-функціональної структури бізнес-процесів, виділення усіх функцій організації, призначення виконавців. 2. Створення механізмів реалізації процесів у проектній формі: побудова альтернативних варіантів реалізації процесів; адаптація системи управління мережевою структурою й перехід до виконання проектів; формування регламентів взаємодії власників процесів з керівниками проектів. 3. Створення механізмів уніфікованого виконання проектів. Процеси, необхідні для виконання проектів, групуються й описуються у формі процедур. За кожною процедурою закріплюється менеджер, що контролює її ефективну реалізацію й подальший розвиток, що забезпечує рівність між проектами й процесами [3].

У цей час розвиток теорії й практики управління проектами здійснюється відповідно до стандарту ANSI Pmbok та являє собою частину діяльності, у процесі якої визначаються й досягаються чіткі цілі проекту при балансуванні між об'єтом робіт, ресурсами, часом, якістю й ризиками. Ключовим фактором успіху проектного управління є наявність чіткого заздалегідь визначеного плану, мінімізації ризиків і відхилень від плану, ефективного управління змінами. На основі проведених досліджень відзначено, що економічна безпека може розглядатися в якості забезпечення проекту [1, с. 38].

Сучасна теорія проектного управління одержала досить якісне наукове обґрунтування й широке практичне застосування. У цей час основні процедури управління проектом формуються відповідно до традиційної методології й такими методологіями, як IPMA, PMI, PRINCE2. Доведено, що основні етапи роботи над проектом під методологію PRINCE2 варто представити у співвідношенні основних складових економічної безпеки підприємств мережевих структур й процедур проектного підходу. Отримані результати представимо у табл. 1.

З практичної точки зору варто відзначити, що заключним етапом буде формування плану, що відображає ключові детермінанти й показники системи

економічної безпеки організації, з метою визначення наявних ресурсів, часу й можливостей по підвищенню рівня економічної безпеки організації.

Прорезюмувавши вище описане відзначаємо, що запропонована методика дозволяє адаптувати процес забезпечення економічної безпеки з обліком усіх її складових на основі традиційної методології (виявлення загроз, оцінка, протидія, моніторинг) до проєктного підходу (досягнення мети в умовах обмежених ресурсів), що дозволяє використовувати всі переваги для діяльності підприємства в контексті ефективного нормативно-правового функціонування. Система показників дозволяє здійснювати моніторинг загроз і застосовувати заходи протидії виходячи із застосовуваної організаційної структури.

Таблиця 1

Співвідношення основних складових економічної безпеки підприємств мережових структур й процедур проєктного підходу

№	Складові системи економічної безпеки	Процедури відповідні до проєктного підходу	Реалізація проєкту “Економічна безпека підприємств мережових підприємств мережових
1	Визначення рівня економічної безпеки	Початок проєкту (SU).	Визначення відхилення фактичного рівня економічної безпеки підприємства від цільового
2	Загрози економічної безпеки		Виявлення загроз економічної безпеки
3	Критерії, показники, індикатори економічної безпеки, граничні значення показників	Планування проєкту (PL)	Розрахунки сценарних варіантів співвідношення: а) високий бюджет, короткостроковий період; б) середній бюджет, середньостроковий період; в) низький бюджет, довгостроковий період.
4	Заходи протидії загрозам	Управління проєктом (DP)	Складання плану заходів – графік Ганта
5	Механізм протидії	Контроль стадій (CS) Контроль меж стадій (SB) Управління реалізацією продукції (MP)	Реалізація завдання оптимізації фінансових ресурсів на основі методу критичних ланцюгів
6	Моніторинг	Закінчення проєкту (CP)	Визначення загроз економічної безпеки підприємства у відповідності із ключовими детермінантами

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вівчар О. І. Управління економічною безпекою підприємств: соціогуманітарні контексти: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2018. 474 с.
2. Живко З. Б. Механізм управління системою економічної безпеки підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. 2019. Вип. 3. С. 37-42.
3. Коробчинський О.Л. Методика формування системи економічної безпеки підприємства. URL: [http:// www. masters. donntu. edu.ua/ 2011/iem/kuzenkova/library/statya4.htm](http://www.masters.donntu.edu.ua/2011/iem/kuzenkova/library/statya4.htm)

УДК 004:344.2

Kovalchuk O. Ya.

*Ph.D., Associate Professor, Department of
Applied Mathematics,
West Ukrainian National University*

Berezka K. M.

*Ph.D., Associate Professor, Department of
Applied Mathematics,
West Ukrainian National University*

BIG DATA ANALYTICS DURING STATE OF WAR: SAFETY VS LEGAL ASPECT

The undeclared insidious war of the Russian Federation against Ukraine has created fundamentally new realities for the system of national security, defense and international security as a whole. For the second month already, one small country, despite all the guarantees of international security previously provided by the so-called «strong» states, has been forced to defend itself against an open military invasion by a huge state that positions its army as «the second in the world». This unprecedented event set a precedent for international law. Its principles have proved ineffective against the aggressor country, which has already been forgiven for military conflicts in Georgia, Moldova, Tajikistan, Uzbekistan, Dagestan, Chechnya, Syria, the annexation of Crimea and the partial annexation of Donetsk and Luhansk regions of Ukraine, Smolensk plane crash in 2010, the downing of a civilian passenger plane Boeing 777 near Donetsk in 2014. As a result, this illusion of